

Klasicismus a Romantismus

- Klasicismus ve Francii se shoduje s obdobím, kdy u nás probíhá baroko.
- Klasicismus nastupuje ve Francii již v době Ludvíka XIV. (jinde Baroko)

Nicolas Poussin

- Hlavní představitel klasicismu ve fr. malířství 17.stol.
- Studoval antiku a renesanci v Itálii.
- Z cesty do Říma čerpal antické náměty pro svá díla.
- Další inspirací byla krajina v Itálii – pasoucí se stáda, antické ruiny a hory.
- Do Francie se vrací jen na dva roky, pak zpět do Říma.
- Jeho dílo inspirovalo klasicisty v 18. a 19. stol, ale i umělce 20. stol.- P. Cézanne.

Říše Flóry (1631, Drážďany)

- <https://khanovaskola.cz/video/13/107/362-nicolas-poussin-krajina-se-svatym-janem-na-ostrove-patmos-1640>
- <https://khanovaskola.cz/video/13/107/1785-nicolas-poussin-et-in-arcadia-ego-1637-38>

Claude Lorrain

- Nejvýraznější krajinář francouzského klasicismu v 17.stol. – ovlivnil krajináře 18. a 19.st.
- Vytvořil pojetí *ideální krajiny* – lyričnost a měkká světelnost.
- Náladové krajiny doplněné biblickou nebo mytologickou stafáží, kterou mu malovali jiní malíři.

Odpočinek na útěku do Egypta, 1661, plátno, Petrohrad

Paridův soud, 1645-1646, 112 x 150 cm.

- <http://theredlist.com/wiki-2-351-861-414-399-1234-view-classicism-1-profile-lorrain-claude.html>

Krajinomalba v době romantismu

- Nová svoboda ve volbě námětů.
- Do té doby se na krajinářství pohlíželo jako na méně významné odvětví.
- Díky romantickým náladám konce 18. stol. se tento pohled změnil. Velcí umělci se snažili povznést krajinomalbu.

William Turner (1775-1851)

Anglie

- Usiloval o to předčit Clauda Lorraina. (když odkázal svou pozůstalost svému národu, vymínil si, že jeho krajiny musí být vždy umístěny vedle obrazů Lorraina.)
- Tím se Turner neukazuje v nejlepším světle:
- Lorrainova poezie je v jednoduchosti a klidu.
- Turner - svět pohybu, ne harmonie, ale okázalosti. Do obrazů vkládal efekty, aby byly impozantnější. - Byl vynikajícím umělcem – mohl si to dovolit

- Jeden z jeho nejsmělejších obrazů ukazuje parník ve vichřici takovým způsobem, že sotva poznáme parolod' z 19.století.
- Poskytuje nám jen dojem tmavého trupu lodi a vlajky, vlající statečně na stožáru.
- Jde o boj z rozběsněným mořem a my téměř cítíme poryvy větru a údery vln.
- Není čas hledat detaily, které pohltilo světlo a stíny.
- Příroda u Turnera vždy odráží a vyjadřuje emoce = romantismus.

Parník
ve
sněhové
vánici,
1842.

Olej na
plátně,
Tate
Gallery

<https://khanovaskola.cz/video/300/1005-turner-dest-para-a-rychlost-velka-zapadni-zeleznice-1844>

- [https://cz.pinterest.com/search/pins/?q=Turner&rs=typed&term_meta\[\]=Turner%7Ctyped](https://cz.pinterest.com/search/pins/?q=Turner&rs=typed&term_meta[]=Turner%7Ctyped)
- (dlaší Turnerovi obrazy)

John Constable (1776 – 1837) ANGLIE

- Nesoupeřil s mistry minulosti, chtěl malovat to co bylo kolem něj.
- „Malíř přírody má dost prostoru, dnešní neřestí je bravura, pokus dělat něco, co je povzneseno nad pravdu“
- Módní krajinkáři malují podle zásad (teplé barvy v popředí, pozadí přechází do bledých a modrých barev) – tím Constable pohrdal.
- Chodil po venkově a dělal si skici podle přírody – ty pak zpracovával v ateliéru.
- Jeho skici jsou odvážnější než jeho díla (předjímal impresionismus, ale nebyla na to vhodná doba)

Žebříňák/Vůz sena 1821

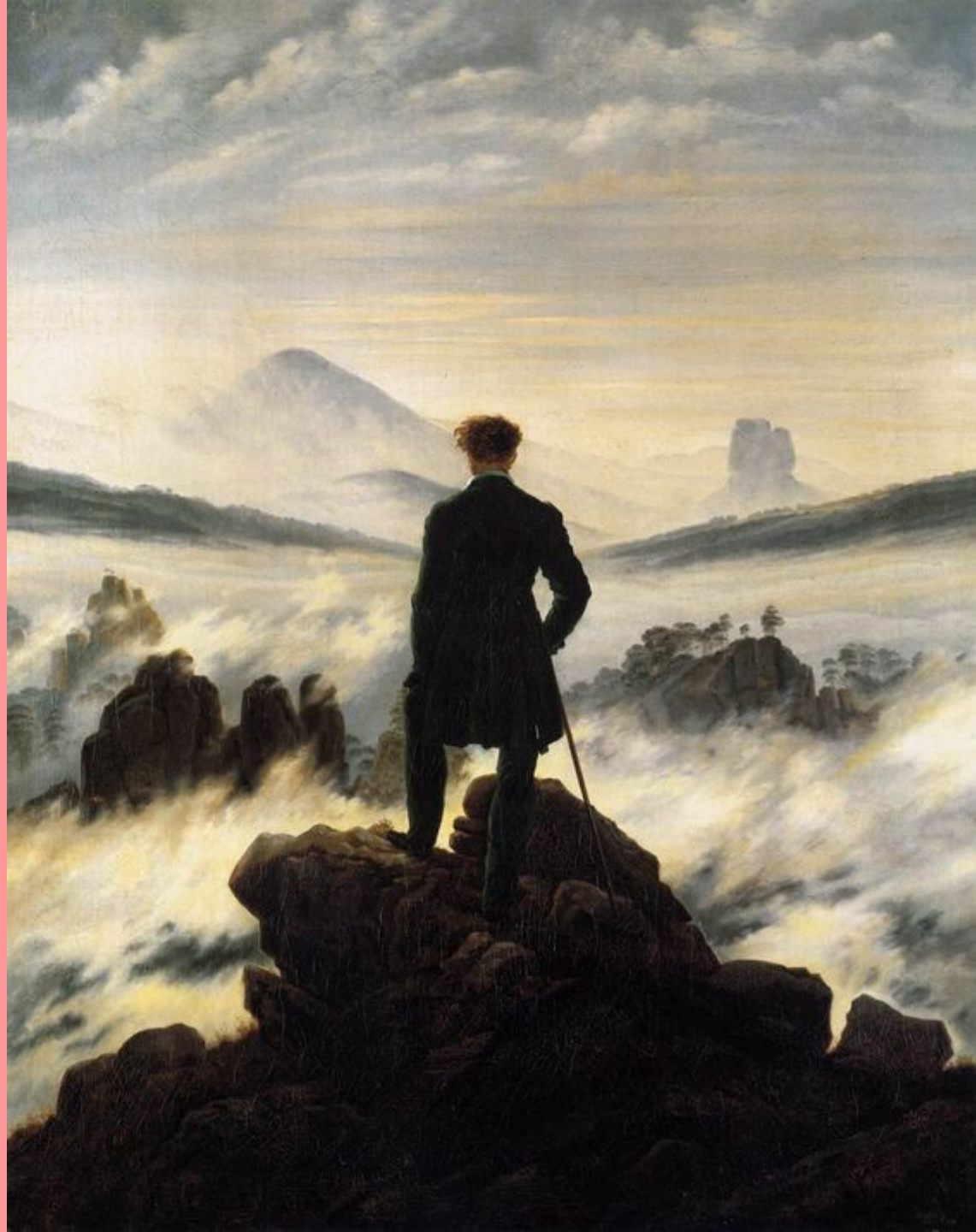
- Obraz, kterým se Constable proslavil v Paříži – jednoduchý výjev, v němž vše prožíváme. Dopad slunečních paprsků na louky v pozadí, tok mraků i jednoduchou chloupku.
- Umělec odmítá být působivější než příroda.
- <https://khanovaskola.cz/video/13/108/800-constable-vuz-na-seno-1821>

Caspar David Friedrich

(1774 – 1840) Německo

- Jeho krajiny jsou odrazem nálad romantické lyrické poezie a filosofických meditací – byly často inspirovány reálnou událostí.
- Snažil se v nich odkrýt romantická tajemství.
- Jeho horské scenérie nám připomínají ducha čínské krajinomalby.
- Osamělé zamyšlení nad vztahem přírody a člověka. Odráželi pesimismus, melancholii – velký vliv na symbolisty.

Poutník
nad
mořem
mlhy (1818)

- <https://khanovaskola.cz/video/300/1114-caspar-david-friedrich-mnich-u-more-1808-nebo-1810>

Romantismus – změny umění v 19.stol.

- Do popředí umění měšťanské um. – změna společnosti = změna umění.
- Rozvoj ekonomiky a techniky – nové objevy.
- Historismus – rozvoj archeologie a objevování mimoevropských kultur.
- Větší požadavky na originalitu – emoce a instinkty před rozumem.
- Tvůrčí originál – génium.
- Tendence k realismu

Nová ikonografie

- Zobrazení krajiny – plenér – skici v plenéru, dokončení v ateliérech.
- Náměty ze středověké literatury. (Dantova bárka)
- Zobrazování osobností (obraz apoteóza Napoleona).
- Kritika společenských problémů – válka, prostituce, chudoba, revoluce, nehody.
- Rozvoj grafiky a ilustrace.

Romantismus

- Vychází z anglické literatury, odvrhl antiku a přísný řád klasicismu.
- Zajímá se o středověk, netradiční a exotické náměty a postavy.
- Důraz na cit - záliba v melancholii a osamocení.
- Inspirace přírodou – bouřky, rozvaliny, ruiny, západy a východy slunce, lesy, hory, skály a jezera.
- Vyhrocené děje, dramatické tahy štětcem.
- U nás příklon k bájím a pověstím – vzestup vlastenectví.

Eugène Delacroix (1798 – 1863)

- Je protipólem klasicismu a Ingrese.
- Odmítal přiřazení k romantismu – obdivoval Poussina.
- Vášnivě miloval vášeň, ale při tom chladně rozvažoval, jak ji co nejpřesněji vyjádřit.
- Zájem o anglickou literaturu.
- První významný obraz – **Dantova bárka** (1822)

Vraždění na Chiu

- Symbolicky ukazuje významnou politickou událost – boj Řeků o nezávislost.
- <https://khanovaskola.cz/video/41/231/468-delacroix-vrazdeni-na-chiu-recke-rodiny-ocekavajici-smrt-nebo-otroctvi-1824>

Svoboda vede lid

- Revoluce jej přiměla k ojedinělému pokusu zachytit současný život Paříže. Tentokrát se vyjadřuje symbolicky – vzniká:
- <https://khanovaskola.cz/video/41/231/461-delacroix-svoboda-vede-lid-1830>

Francisco Goya

- Jeho *Skupinka na balkóně* je dokladem, že se na rozdíl od Davida nezřekl mistrovství ve prospěch klasické vznešenosti.

- Vynikl v portrétech – realistické zobrazení – odhalení veškeré samolibosti, hrabivosti a prázdnoty.
- Král Ferdinand VII. 1814

(olej na plátně, Prado, Madrid)

- Goya prosazoval svou nezávislost na konvencích minulosti.
- Tvořil mnoho leptů – nová technika akvatinta – leptání linií i stínů.
- Nejsou ilustracemi biblických či historických příběhů. Některé jsou obžalobou hlouposti, krutosti a zpátečnictví. Jiné znázorňují jeho noční můry.

- <https://khanovaskola.cz/video/41/231/554-goya-saturn-pozirajici-sveho-syna-1821-23>

Zdroje

- http://www.cojeco.cz/index.php?id_desc=75638&slang=2&detail=1
- http://www.simonak.eu/index.php?stranka=pages/g_u/9_3.htm
- <http://www.obrazynaplatne.cz/cz/katalog/slavne-obrazy-xi/slavne-626834/>
- <https://cz.pinterest.com/pin/492018328015727885/>
- <https://cz.pinterest.com/pin/419749627747305028/>
- <http://hubpages.com/literature/Dantes-Inferno-Cantos-V-VII>